

UNIVERZITA KARLOVA

FAKULTA SOCIÁLNÍCH VĚD

Institut komunikačních studií a žurnalistiky

Katedra žurnalistiky

Bakalářská práce

2023

Šimon Pudlovský

UNIVERZITA KARLOVA

FAKULTA SOCIÁLNÍCH VĚD

Institut komunikačních studií a žurnalistiky

Katedra žurnalistiky

Současná klasická hudba – její pokrývání na webu Aktuálně.cz v roce 2022

Bakalářská práce

Autor práce: Šimon Pudlovský

Studijní program: Žurnalistika

Vedoucí práce: Mgr. Pavel Turek, PhD.

Rok obhajoby: 2023

Prohlášení

1. Prohlašuji, že jsem předkládanou práci zpracoval samostatně a použil jen uvedené prameny a literaturu.
2. Prohlašuji, že práce nebyla využita k získání jiného titulu.
3. Souhlasím s tím, aby práce byla zpřístupněna pro studijní a výzkumné účely.

V Praze dne 29. 8. 2022

Šimon Pudlovský

Bibliografický záznam

PUDLOVSKÝ, Šimon. *Současná klasická hudba – její pokrývání na webu Aktuálně.cz za rok 2022*. Praha, 2023. 38 s. Bakalářská práce (Bc). Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, Institut komunikačních studií a žurnalistiky, Katedra žurnalistiky. Vedoucí diplomové práce Mgr. Pavel Turek PhD.

Rozsah práce: 56 891 znaků

Abstrakt

Bakalářská práce s názvem Současná klasická hudba – její pokrývání na webu Aktuálně.cz za rok 2022 zkoumá zmíněné médium a její obsah s tématem současné klasické hudby. Příspěvky vydané médiem za celý rok 2022 jsou pak pomocí kvantitativní obsahové analýzy porovnávány s ostatními kulturními rubrikami média. Mediální obsahy zmiňující téma klasické hudby složené žijících autory jsou také zkoumány z pohledu četnosti (množství) zastoupení v samotných příspěvcích. Dále jsou zkoumány z pohledu autorství a novinářských žánrů.

Výsledky analýzy ukazují, že hypotézy očekávající velmi nízké pokrytí tohoto tématu se potvrdily. Výsledky jsou pro lepší vizuální představu zaneseny v grafech a pro snadnější pochopení a kontext jsou slovně interpretovány.

Teoretická část pojednává o současné klasické hudbě jako o žánru a vysvětluje její nízkou oblíbenost u široké veřejnosti. Dále zmiňuje popularizaci klasické hudby jak z historického hlediska, tak i z dnešní doby, a to především z pohledu médií a její role. Krátce je zmíněno i analyzované médium Aktuálně.cz a představena je teorie výzkumné metody kvantitativní obsahové analýzy. Ta je poté přenesena na konkrétní prováděný výzkum. Vysvětlen je především sběr dat a jejich kódování.

Abstract

The bachelor's thesis entitled Contemporary classical music – its coverage on the website Aktuálně.cz in 2022 examines the mentioned medium and its content with the theme of contemporary classical music. The contributions published by the medium for the entire year 2022 are then compared with the other cultural sections of the medium using a quantitative content analysis. Media contents mentioning the topic of classical music composed by living authors are also examined from the point of view of the frequency (amount) of representation in the posts themselves. Furthermore, they are examined from the point of view of authorship and journalistic genres.

The results of the analysis show that the hypotheses expecting a very low coverage of this topic were confirmed. The results are presented in graphs for a better visual representation and are interpreted verbally for easier understanding and context.

The theoretical part discusses contemporary classical music as a genre and explains its low popularity among the general public. He also mentions the popularization of classical music

both from a historical point of view and from the present day, especially from the point of view of the media and its role. The analyzed medium Aktuálně.cz is also briefly mentioned and the theory of the research method of quantitative content analysis is presented. This is then transferred to the specific research being carried out. Above all, data collection and their coding are explained.

Klíčová slova

Současná klasická hudba, Aktuálně.cz, kvantitativní obsahová analýza, popularizace, kulturní žurnalistika, mediální příspěvek

Keywords

Contemporary classical music, Aktuálně.cz, quantitative content analysis, popularization, cultural journalism, media content

**Contemporary classical music – coverage on the website
Aktuálně.cz in 2022**

Poděkování

Na tomto místě bych rád poděkoval panu Mgr. Pavlu Turkovi PhD. za skvělé vedení mé bakalářské práce, jeho vhodné rady, poznámky, ochotu a zodpovědný přístup se kterým mi na této práci pomáhal.

Obsah

Úvod	2
1 Současná klasická hudba	3
1.1 Definice současné klasické hudby	3
1.2 Popularizace klasické hudby	6
2 Web Aktuálně.cz	9
3 Kvantitativní obsahová analýza a její použití na web Aktuálně.cz	10
3.1 Postup kvantitativní obsahové analýzy	12
3.2 Vlastní realizace obsahové analýzy	13
3.3 Výsledky analýzy a jejich interpretace a vyhodnocení	17
3.4 Grafické zobrazení výsledků analýzy	24
Závěr	29
Summary	31
Použitá literatura	33
Internetové zdroje	35

Úvod

Tématem své bakalářské práce jsem zvolil mediální pokrývání současné klasické hudby na webu Aktuálně.cz pomocí kvantitativní obsahové analýzy. Motivací k výběru tohoto tématu pro mě sloužil zájem o současnou klasickou hudbu a zároveň její nízká popularita, která je dle mého názoru nezasloužená. Samotné popularizaci se budu věnovat v teoretické části. Přiblížím, proč je popularizace důležitá a proč ji potřebujeme. Věnovat se budu také samotné současné klasické hudbě a budu definovat, co se tímto pojmem rozumí, abych tento oddíl poté s popularizací spojil. Vysvětlím vztah médií k popularizaci jak z historického hlediska, tak i současný stav v České republice. Představím kanály, skrz které se mezi publikum může dostat kvalitní český obsah pojednávající o klasické hudbě. Důvodem pro spojení klasické hudby a popularizace jsou výsledky mnoha výzkumů posluchačstva, které tvrdí, že obliba klasické hudby není otázkou věku (jak si mnozí myslí), nýbrž vzdělání. Proto popularizace, která má za úkol mimo jiné vzdělávat, má v tomto směru smysl a opodstatnění.

Dále se pokusím nastínit důvody nízké oblíbenosti děl vytvořených současnými, žijícími autory a problémy, kterým čelí. Nápomocná bude i vlastní zkušenost z prostředí klasické hudby v Česku. Teoretická část vychází také z vlastních zkušeností a dříve nabytých vědomostí týkajících se tématu klasické hudby.

Krátce představím analyzované médium Aktuálně.cz, které jsem zvolil z toho přesvědčení, že největší relevanci bude mít v tomto ohledu soukromé zpravodajské médium, které není úzce specializované. Tím pádem nebyla tolik vhodná veřejnoprávní média ani média zaměřená na klasickou hudbu, která by však taktéž za výzkum stála.

Po představení teorie výzkumu, tedy kvantitativní obsahové analýzy, aplikuji tuto metodu na médium Aktuálně.cz. Analýza se bude týkat všech webových příspěvků za kalendářní rok 2022. Po sběru dat bude následovat komparace s ostatními kulturními rubrikami, zjišťování, v jaké míře se v příspěvcích o současné klasice píše, jaké mají zdroje a o jaké druhy textů (popřípadě zvukových nebo obrazových příspěvků) se jedná. Pro snadnější pochopení výsledků budou k dispozici grafy a také následné vysvětlení hypotéz a výzkumných otázek s důvodem jejich aplikace ve výzkumu.

Výzkum by měl přinést data o hudební žurnalistice v Česku, médiu Aktuálně.cz a měl by nastínit stav současné klasické hudby jako kulturního tématu v českém mediálním prostředí.

1 Současná klasická hudba

První kapitola této práce slouží k nastínění pojmu současná klasická hudba a mimo jiné i ke snaze přiblížit důvody její nízké oblíbenosti u široké veřejnosti.

1.1 Definice současné klasické hudby

Definice současné klasické hudby se v procesu definování setkává s několika problémy. Tento termín není označením některého hudebního směru nebo stylu (jako jsou například serialismus, minimalismus nebo neoklasicismus), ale vyjadřuje časový úsek, ve kterém jsou tvořena hudební díla s odkazem na proces vývoje evropské klasické hudby. Toto označení není vždy sjednoceno, co se týče užití, jelikož nedefinuje jednoznačně hudební žánr. Proto také nad tímto termínem a jeho užíváním probíhaly dlouhou dobu debaty.

Epochu současné klasické hudby si mnoho lidí (správně) spojuje s pojmem postmoderna (nebo variantami tohoto slova – postmodernismem a postmodernitou). Tento pojem je sice z žánrového pohledu na věc konkrétnější, nicméně, definice je taktéž složitá. Tento termín se v muzikologii začal objevovat od 80. let 20. století, ale postmoderní hudba byla skládána už od 60. let. Postmodernita v hudbě byla odvozena od ostatních oblastí umění, například literatury, architektury nebo výtvarného umění. Pro postmodernitu byly napříč oblastmi umění typické znaky polystylovost, kontinualita, pluralita, touha po novém celku, návrat k hudebním tradicím (především formám) a další... Definice postmoderny je rovněž složitá, protože definovat něco, co se stále někam posouvá a vyvíjí je prakticky nemožné.

Mezi současnou klasickou hudbu a hudbu postmoderní nelze jednoduše dát rovnítko. Jedná se pouze o určitý druh kategorizace, který obraz současných skladatelů a jejich děl simplifikuje. Mnoho žijících autorů by se buď nezařadilo do žádného hudebního hnutí, nebo by postmodernismus odmítlo. Jasně hranice jednotlivých směrů současné klasické hudby neexistují. Samotné žijící skladatele muzikologové nejsou schopni s jistotou zařadit. Například stále žijící autor Arvo Pärt je řazen jak k postmoderně, tak například minimalismu. Hudební směry současné klasické hudby jsou rozkročené tak, že jednu skladbu lze zařadit do vícero hnutí nebo směrů. Jako aktivní směry současné doby lze zmínit také třeba experimentalismus, neoromantismus nebo postminimalismus. Současná klasická hudba by se dala v nejjednodušším pojetí brát jako skladby žijících skladatelů s návazností na klasickou hudbu minulosti. V této práci se bude pojednávat především právě o stále žijící skladatele a jejich díla, ačkoli mohou být staré několik desetiletí. Možnost zasáhnout

pozitivně do skladatelovy stále aktivní kariéry je jedním z důvodů, proč je dobré o současné klasice mluvit.

1.1.1 Důvody nízké popularity současné klasické hudby

Důvodů nízké popularity současné klasiky je mnoho. Jedním ze způsobů, jak na ně přijít, je zjistit příčinu toho, kde se vzala předpojatost vůči současné klasické hudbě u široké veřejnosti. Popularita není exaktně měřitelná veličina, lze však u ní jednoduše najít porovnání historické. V první polovině 20. století byla klasická hudba jasně dominantní mezi posluchači, přitom již existovaly i jiné hudební žánry, například mnoho odvětví jazzu jako blues, ragtime, swing, dixieland a další. Indicii najdeme u modernistických skladatelů a kontextu, ve kterém se nacházeli na počátku 20. století neboli v době hledání inovací a experimentování v hudbě, stejně tak, jako tomu bylo kupříkladu v malířství nebo literatuře. Moderní skladatelé často předpokládali, že jejich hudební experimenty budou v rozkolu s očekáváním a estetikou vyznávající běžní posluchači. To, že jejich očekávání bylo naplněno, nezměnilo nijak jejich postoje a jejich hudba se tím čím dál víc začínala přesouvat mezi úzkou skupinu většinou hudebně vzdělaných posluchačů. Široké publikum běžných posluchačů tak začalo pomalu upřednostňovat jiné žánry blízké právě jazzu a jeho podobám. V té době provádění nových děl současných skladatelů bylo naprosto běžné a směr kulturního dění v klasické hudbě tím byl silně ovlivňován. Z této doby pravděpodobně vzniká určitá předpojatost vůči současné klasické hudbě, která trvá dodnes.

Současná klasická hudba se od té doby často setkává s určitým druhem generalizace – odmítnutí jako celku. Ne každá moderní skladba je však experimentální nebo na první poslech rozeznatelná od hudby například romantismu.

Nízká popularita jde ruku v ruce se slabší návštěvností v porovnání například s klasickými koncerty filharmonií, kde se hraje hudba známých, již nežijících skladatelů. Proto není současná klasika tak frekventovaná například v sezónních programech filharmonií. Skladatelů je navíc dnešní dobou tolik, že mnohdy tím skladby ztrácejí na exkluzivitě, zvláště v porovnání s historií, kdy nová díla uváděli již za svého života cenění skladatelé jako Sergej Rachmaninov, George Gershwin a další.

Jedním z minoritních problémů jsou i poplatky za autorská práva při pořádání koncertů s hudbou živých autorů. Díla jsou s odkazem na autorský zákon (paragraf 27) chráněna ještě 70 let po smrti autora nebo alespoň jednoho ze spoluautorů. Možnost uvést mladší dílo je

tak dalším výdajem pro pořadatele, jelikož skladby autorů více než 70 let po smrti již takto zákonem chráněna nejsou a mohou tím pádem být užita zdarma.

Na nízkou popularitu současné klasické hudby se taktéž nadá nahlížet bez kontextu nízké popularity klasické hudby obecně. Podle dat z roku 2019 patřilo klasické hudbě ve Spojených státech 1 % celkového příjmu z hudebního průmyslu a klasická hudba se umístila na posledním místě oblíbenosti mezi žánry.¹ V Německu v roce 2019 náležela klasické hudbě 2,2 % z celkového příjmu hudebního průmyslu.² Podobná aktuální data o situaci v České republice pravděpodobně neexistují.

1.2 Popularizace klasické hudby

V této podkapitole se pokusím nastínit popularizaci obecně a její následné využití na klasickou hudbu. Věnovat se budu významu popularizace a možnosti médií se v ní angažovat.

Slovo popularizace (z latinského populus = národ, lid) znamená srozumitelně a přístupně vysvětlovat a přibližovat širokým vrstvám veřejnosti rozličné skutečnosti, například výsledky vědy. Porozumění neznámým jevům je podmínkou jejich pozdější případné oblíbenosti – popularity.³

Pokud tento popis budeme aplikovat na hudbu samotnou, vychází z něho činnosti, které budou prosazovat hudební poznatky a hodnoty, které pomohou posluchači lépe porozumět hudbě a v tomto důsledku hudbu silněji prožít a lépe vnímat a zachytit.

Popularizace hudby je významně propojena s kulturní publicistikou. V nejširším pojetí se kulturní publicistikou míní všechny novinářské příspěvky (psané, audiovizuální, zvukové nebo obrazové obsahy), které se týkají hudby, nehledě na žánru – v krajních případech počínaje zprávami o hudbě a přes hudební reportáže, hudební kritiku, články o hudbě a propagačními materiály umělců konče. V tomto úhlu pohledu je popularizace hudby součástí kulturní publicistiky, společným jmenovatelem tak může být například hudební kritika. Hudební popularizace je však z druhé strany propojena, na rozdíl od kulturní publicistiky,

¹ *Billboard.com* [online]. [2023-07-29]. Dostupné online:

https://static.billboard.com/files/pdfs/NIELSEN_2019_YEARENDreportUS.pdf

² *Musicindustrie.de* [online]. [2023-07-29]. Dostupné online:

https://www.musikindustrie.de/fileadmin/bvmi/upload/02_Markt-Bestseller/MiZ-Grafiken/2019/REP_CHARTS/Abb.23_JB_2019.jpg

³ VIČAR, Jan. *Hudební kritika a popularizace hudby*. Praha: KLP-Koniasch Latin Press, 1997. ISBN 80-85917-27-0. s. 65

s hudební vědou a je považována mnoha teoretiky za součást muzikologie, jelikož se jedná o zveřejňování muzikologických poznatků. Ty v mohou v mnoha případech plnit funkci výchovnou. Hudební výchova je příhodná pro různé rozhlasové nebo televizní pořady, které jsou určeny napříč věkovými vrstvami. Pro tuto formu popularizace je vhodné užití poznatků hudební psychologie, sociologie nebo hudební estetiky.

Historie popularizace

Popularizace hudby vzniká ruku v ruce s osvícenstvím 18. století v západní Evropě a snahou o kulturní povznesení. Přispívají k tomu hudební spisovatelé, kteří se snaží zvýšit povědomí zainteresovaných příručkami a monografiemi. Samostatnou kapitolou byly texty užívané při příležitosti koncertů, které rozebíraly hrané skladby ze všech možných úhlů. V Itálii od počátků 17. století byly koncerty často před začátkem uváděny slovně.⁴

Velký posun zažila hudební publicistika společně s popularizací za dob romantismu. Velký podíl především v německy mluvících zemích na tom má skladatel Robert Schumann a jeho periodikum *Neue Zeitschrift für Musik*, jehož počátky sahají do roku 1834. Dalším významným počinem v této oblasti byl průvodce Hermana Kretzschmara s názvem *Führer durch den Konzertsaal* z let 1887-1890. Jeho třídílná obsažná monografie, která původně vycházela časopisecky, se stala základnou pro další poučné hudební spisy v budoucnosti. V této době byla klasická hudba dominantním hudebním proudem, proto tyto publikace sloužily především k edukačním účelům.

Revolučním prvkem byl na začátku 20. století vznik rozhlasu. Ten byl schopen jednoduše a plošně přibližovat společnosti skrze nahrávky a jejich komentáře nové informace a poznatky. (Klasická hudba hraje významnou roli v historii rozhlasu. 13. ledna 1910 bylo v New Yorku živě přenášeno operní představení z Metropolitní opery. Jedná se o první veřejné rozhlasové vysílání v historii. Přenášeny byly opery *Sedlák kavalír* a *Komedianti*.)⁵ Nešťastnou situací pro tehdejší moderní hudbu byl rozvoj rozhlasu v době, kdy současně na tehdejší scéně probíhala hudební radikalizace, odmítání tradice a do té doby zavedených hodnot (za dob aktivní tvorby experimentálních skladatelů jako Arnold Schönberg, Anton Webern a

⁴ VIČAR, Jan. *Hudební kritika a popularizace hudby*. Praha: KLP-Koniasch Latin Press, 1997. ISBN 80-85917-27-0.

⁵ Edn.com, 2019: *1st public radio broadcast, January 13, 1910*. Dostupné online: <https://www.edn.com/1st-public-radio-broadcast-january-13-1910/>

dalších). Později pro běžné rozhlasové vysílání přestávala být vhodná i tradiční klasická díla, jelikož byla jednoduše moc dlouhá. Provozovatelé rozhlasu často žádali skladatele o kratší díla, která by trvala přibližně kolem čtyř minut jako výplň mezi mluveným slovem. Tyto požadavky se u skladatelů většinou neshledávaly s velkým přijetím. Po druhé světové válce byl však rozhlas jedním z důležitých zadavatelů práce pro skladatele. Svou roli v tomto hraje i postupný úpád popularity klasické hudby a její snižující se vliv a zájem veřejnosti na jedné straně a technologický vývoj zvuku a vznik hudebních studií na straně druhé. Pro rozhlas tak pracovali významní skladatelé, experimentátoři se zvukem jako Karlheinz Stockhausen, Luciano Berio a další...

Dá se říci, že rozvoj masových médií v tomto ohledu přispěl velkou měrou ke snahám populizátorů a jejich snaze o jakousi formu osvěty. Svůj vliv na tuto skutečnost má i gramofonová deska, ta byla mnohdy doplňována takzvanými buklety, neboli malými brožurami se zásadními informacemi. S příchodem kompaktního disku se objevují leporela, která jsou obdobou právě bukletu.⁶

Největší vliv však postupem času získal internet a s ním i internetová média. V médiích je popularizace vnímána jako soubor aktivit, které rozšiřují povědomí obyvatelstva o nových dosažených úspěších nebo výsledcích ve všech různých oborech. Popularizované obory se ve výsledku tolik neliší. Cíl popularizace jak hudby, tak i například vědy, spočívá ve zvyšování zájmu o sdělené informace, v získávání podpory nebo v pozitivním působení na mladé generace příjemců těchto sdělení.

Současná popularizace v České republice

V době internetu nezávisí hudební popularizace pouze na vydavatelích nebo soukromých provozovatelích rozhlasů nebo televizí. České mediální prostředí tímto není výjimkou.

Popularizací klasické hudby se v českém internetovém prostředí věnují úzce zaměřená soukromá hudební média jako jsou Opera Plus, Klasika Plus nebo Harmonie, která však svým dosahem nezasáhnou široké publikum. Důležitou úlohu mohou hrát v tomto ohledu veřejnoprávní média, která nejsou závislá na příjmech spojených se čteností a inzercí na člancích. Co se týče České televize, současná klasická hudba se může objevovat na stanici ČT Art, která má však sama o sobě časově omezený vysílací prostor. Webové stránky

⁶ VIČAR, Jan. *Hudební kritika a popularizace hudby*. Praha: KLP-Koniasch Latin Press, 1997. ISBN 80-85917-27-0.

Českého rozhlasu nebo České televize by ze své podstaty veřejnoprávních médií měli zpravovat o klasické hudbě, výhodou je také jejich dostupnost.

Český rozhlas je v tomto směru vhodnějším médiem, jelikož rozhlas z podstaty většinou prokládá mluvený obsah hudbou. Klasické hudbě se věnuje stanice ČRo Vltava, která je zaměřená na kulturu. Ta často vysílá živě koncerty všech epoch klasické hudby, od baroka po současnost (především také koncerty Symfonického orchestru Českého rozhlasu). Součástí vysílání bývá taktéž popularizační slovo moderátora před začátkem koncertního přenosu. Český rozhlas si v druhé polovině roku 2020 nechal udělat průzkum posluchačské základny v Česku. Typickým posluchačem stanice je podle výzkumu vysokoškolsky vzdělaný člověk ze tří nejvyšších socioekonomických skupin (A, B, C1), který se zajímá o kulturu. Podle nejnovějších dat má ČRo Vltava denní poslechovost 52 tisíc posluchačů, týdenní poslechovost 186 tisíc posluchačů a její podíl na trhu je 0,5 %.⁷ Podle těchto dat je vidět, že širší publikum stanice neoslovuje. Za zmínku ale stojí web média, který obsahuje mimo jiné archiv všech pořadů.

Mezi rádia popularizující klasickou hudbu patří i soukromá rozhlasová stanice Classic Praha, kterou vlastní mediální dům Seznam.cz. Ta však nemá celostátní pokrytí vysílání a její týdenní poslechovost je tak „pouze“ 38 tisíc posluchačů. Mezi posluchači se vyskytuje pouze 0,5 % lidí mladších třiceti let. Ti ovšem nejsou cílovou skupinou.⁸

Z představených dat vyplývá že pokud se by se našla společenská nálada k větší popularizaci klasicky včetně té současné, je potřeba buď rozšířit publikum specializovaným kulturním médiím nebo zařazovat více popularizační obsahy do běžných zpravodajských médií s širším publikem.

⁷ *Rozhlas.cz* [online]. [2023-07-27]. Dostupné online: <https://informace.rozhlas.cz/cesky-rozhlas-vltava-7964353>

⁸ *Radiohouse.cz*, 2023: *Classic Praha vysílá pro všechny bez rozdílu, kdo mají rádi krásnou hudbu*. Dostupné online: <https://www.radiohouse.cz/radio/classic-praha/>

2 Web Aktuálně.cz

Zpravodajský server Aktuálně.cz je jedním z dominantních českých online deníků. Založení média se datuje na 1. listopadu 2005 a momentálně patří mediálnímu domu Economia, a. s., který od roku 2008 vlastní podnikatel Zdeněk Bakala. Pod firmu Economia, a. s. spadá Aktuálně.cz od roku 2013. Do portfolia Aktuálně.cz patří i například portál Centrum.cz, pro který poprvé deník vyšel.

V tiráži média se dozvíme, že se jedná o první čistě online deník v České republice. Zmíněna je zde i redakce, kterou vede nově od 1. 4. 2023 Pavel Švec. Médium je držitelem Křišťálové lupy za rok 2006 (v kategorii Internetový projekt) a dalších novinářských ocenění.⁹ Už od počátku vzniku se médium řadilo mezi nejdůvěryhodnější a nejnavštěvovanější zpravodajské weby v českém online prostředí.¹⁰ Aktuálně.cz disponuje širokou škálou zpracovávaných témat a nabízí výběr z domácího nebo zahraničního zpravodajství a rubrik, mezi které patří sport, ekonomika, kultura, životní styl nebo čistě publicistický názorový oddíl. Médium navíc disponuje vlastními tvůrci grafik, videí nebo fotografií.

V posledních letech se řadí mezi nejnavštěvovanější české zpravodajské weby, v roce 2022 bylo v návštěvnosti na sedmém místě.¹¹

⁹ Aktuálně.cz [online]. [2023-04-22]. Dostupné online: <https://www.aktualne.cz/autori/>

¹⁰ Lupa.cz, 2008: *Zpravodajské servery: nejdůvěryhodnější iDnes, Tn.cz je bulvár*. Dostupné online: <https://www.lupa.cz/clanky/oblíbenost-internetoveho-zpravodajstvi/>

¹¹ Mediaguru, 2022: *Nejsilnější na internetu byl loni Seznam, ovládl i zpravodajské weby*. Dostupné: <https://www.mediaguru.cz/clanky/2023/01/nejsilnejsi-na-internetu-byl-loni-seznam-ovladl-i-zpravodajske-weby/>

3 Kvantitativní obsahová analýza a její použití na web Aktuálně.cz

V této kapitole se budu věnovat zvolené metodě výzkumu pro tuto bakalářskou práci – tedy kvantitativní obsahové analýze. Ta je klíčovou metodou pro výzkum mediálních obsahů celkově.

Za tvůrce obsahové analýzy, jak ji známe dnes, je považován americký sociolog Bernard Berelson, jenž roku 1952 napsal první učebnici této metody, která nesla název *Content Analysis in Communication Research*. Berelson tuto metodu prosazoval na Library School chicagské univerzity, kterou v roce 1941 vystudoval a kde od roku 1946 také vyučoval. Propagována byla obsahová analýza právě jako výzkumná metoda závěrečných prací.¹²

V médiích našla metoda uplatnění především ve zkoumání takzvaného agenda setting (nastolování témat). Výzkum mediálních obsahů se následně propojí s výzkumem příjemců mediálních sdělení a je poté zjišťováno, jaká témata publikum považuje za důležitá. Tím je ovlivňována tematická agenda média, což jsou informace, které dostanou v médiu prostor. Metoda taktéž umožňuje porovnávat getekeeping u jednotlivých médií jak například mezi různými státy, tak i napříč historií daného média.¹³ Další uplatnění nachází metoda kupříkladu u zkoumání objektivity politických pořadů nebo přístupu aktérů do mediálních obsahů.¹⁴

Definice obsahové analýzy je celá řada, pravděpodobně nejčastěji uváděnou je ta Kerlingova. Ta bere v potaz tři základní prvky, což jsou: (1) *systematičnost* – analýza obsahu se děje podle jasně formulovaných a důsledně dodržovaných pravidel, kupř. výběr vzorku a způsob jeho zpracování se musí držet jasných postupů; (2) *objektivita* – do výzkumníkovy práce nesmí vstupovat jeho osobní zájem a předpojatost; (3) *operacionalizace* – vypracování výzkumné metody a klasifikace proměnných musí být jasné a srozumitelné tak, aby kdokoli, kdo by výzkum následně prováděl, došel ke stejným výsledkům.¹⁵ Kategorizace proměnných musí být sestavena tak, aby se jednotlivé proměnné navzájem vylučovaly, kdy zkoumaná

¹² SILLS L. David, In Memoriam: Bernard Berelson, 1912–1979 In: *Public Opinion Quarterly*, Volume 44, Issue 2, 1980.

¹³ TRAMPOTA, Tomáš a Martina VOJTĚCHOVSKÁ. *Metody výzkumu médií*. Praha: Portál, 2010. ISBN 978-80-7367-683-4. s. 100

¹⁴ TRAMPOTA, Tomáš a Martina VOJTĚCHOVSKÁ. *Metody výzkumu médií*. Praha: Portál, 2010. ISBN 978-80-7367-683-4. s. 110

¹⁵ SCHULZ, Winfried, SCHERER, Helmut, HAGEN, Lutz, REIFOVÁ, Irena a KONČELÍK, Jakub. *Analýza obsahu mediálních sdělení, druhé přepracované vydání*, Praha: Karolinum, 2004. ISBN: 80-246-08a7-8. s.

jednotka může být zařazena pouze do jedné kategorie.¹⁶

Jelikož se jedná o kvantitativní výzkumnou metodu, jako výsledek vznikne dokument, který bývá poté převeden do redukovaných textů v normálním, přirozeném jazyce.¹⁷ Dokument znamená médium, které přenáší informace od zdroje k příjemci v nějakým způsobem zaznamenané formě.

Formy jsou podle Beckové a Manuelové čtyři. Dokumenty mohou být psané, vizuální, zvukové nebo kombinované.¹⁸ Obsahová analýza funguje na principu intersubjektivní ověřitelnosti, tedy, že *všichni ostatní – alespoň v zásadě – budou schopni při aplikaci našich výzkumných metod reprodukovat naše výsledky. Je-li splněna tato podmínka, je možné prověřit přiměřenost a spolehlivost našeho metodického přístupu.*¹⁹ Pokud se do výzkumu zapojí více osob a bude aplikovat stejný postup a techniku, může se takto dosáhnout prokazatelnější objektivnosti. Vymažou se takto spekulace o individuální předpojatosti a subjektivitě výsledku. Druhou zásadou je systematicčnost, což znamená: *že se všechny mediální obsahy zpracují stejným způsobem.*²⁰

Výhodou obsahové analýzy poté bude její nezávislost na čase a prostoru, stejně tak na jedincích, kteří výzkum provádějí. Dojít by se mělo za jakýchkoli podmínek ke stejnému výsledku. Člověk tak může zkoumat události i z daleké historie nebo ze vzdálených míst.²¹ Zároveň výzkumník zkoumá určité výsledky lidské činnosti, lidského chování. Není zkoumáno tedy lidské chování a jakákoli interakce v tomto případě s autorem nějakého novinářského příspěvku nemůže zpravidla mít na výsledek výzkumu jakýkoli vliv.

Z obsahové analýzy tak ovšem neobdržíme žádné informace o důvodech a motivech autora k vytvoření obsahů a jejich následnému vlivu na okolí. Obecně obsahová analýza odpovídá na otázku „co?“, nemůže však odpovídat na otázku „jak?“.²²

¹⁶ WIMMER, Roger a Joseph DOMINICK. *Mass Media Research: An Introduction*. Boston: Cengage Learning, 2013. ISBN 978-113307334.

¹⁷ HYHLÍKOVÁ, Věra. *Informační analýza dokumentu*. Praha: Ústředí vědeckých, technických a ekonomických informací, 1984. Učební texty (ÚVTEI). s. 80

¹⁸ BECK, E. Susan a Kate Manuel. *Practical research methods for librarians and information professionals*. New York: Neal-Schuman Publishers, 2008. ISBN 978-1555705916. s. 36

¹⁹ SCHULZ, Winfried, SCHERER, Helmut, HAGEN, Lutz, REIFOVÁ, Irena a KONČELÍK, Jakub. *Analýza obsahu mediálních sdělení, druhé přepracované vydání*, Praha: Karolinum, 2004. ISBN: 80-246- 08a7-8. s. 34

²⁰ SCHULZ, Winfried, SCHERER, Helmut, HAGEN, Lutz, REIFOVÁ, Irena a KONČELÍK, Jakub. *Analýza obsahu mediálních sdělení, druhé přepracované vydání*, Praha: Karolinum, 2004. ISBN: 80-246- 08a7-8. s. 34

²¹ BECK, E. Susan a Kate Manuel. *Practical research methods for librarians and information professionals*. New York: Neal-Schuman Publishers, 2008. ISBN 978-1555705916. s. 38

²² BECK, E. Susan a Kate Manuel. *Practical research methods for librarians and information professionals*.

3.1 Postup kvantitativní obsahové analýzy

Základní kroky obsahové analýzy jsou:

1. Formulace výzkumné otázky nebo hypotézy,
2. Definice výběrového souboru...
3. Výběr patřičného vzorku z populace,
4. Výběr a definice jednotky měření
5. Konstrukce kategorií obsahu, které budou analyzovány
6. Vystavení systému kvantifikace,
7. Trénink kódovačů a provedení pilotního výzkumu,
8. Kódování obsahů,
9. Analýza shromážděných dat,
10. Definice závěrů²³

Posloupnost těchto kroků nemusí být nutně vždy dodržována a úvodní kroky mohou být kombinovány.²⁴

Postup kvantitativní obsahové analýzy je oproti tomu striktně dán, ačkoli nelze vždy jednotlivé fáze šetření od sebe oddělit. Výzkumný proces je započat volbou výzkumného tématu (konceptualizace) a hypotézy. *Většinou bývá formulováno poměrně abstraktně, obsahuje výpovědi o objektech (v našem případě o médiích) a jejich vlastnostech (v našem případě o zprostředkovatelské roli). Obvykle se nedá výzkumné téma prověřit přímo a je nutné abstraktní pojmy v něm obsažené nejprve upřesnit. Pak je nutné objekty obsažené v tématu konkrétně definovat a pokusit se nalézt měřitelné ukazatele vlastností v tématu vyjádřených.*²⁵ Zpracovávaný materiál by při zkoumání určitého tématu měl být jasně vymezen. Za tímto účelem bývá často volen účelový vzorek, který je opakem náhodného výběru dat nebo například způsobu zkoumání deníků v rámci konstruovaného týdne, tedy dnů, ve kterých deník vychází.²⁶ (V případě tohoto výzkumu bude použit účelový vzorek celého kalendářního roku 2022 z důvodu sezónních vlivů množství koncertního fungování

New York: Neal-Schuman Publishers, 2008. ISBN 978-1555705916. s. 37

²³ TRAMPOTA, Tomáš a Martina VOJTĚCHOVSKÁ. *Metody výzkumu médií*. Praha: Portál, 2010. ISBN 978-80-7367-683-4. s. 103, 104

²⁴ WIMMER, Roger a Joseph DOMINICK. *Mass Media Research: An Introduction*. Boston: Cengage Learning, 2013. ISBN 978-1133073334.

²⁵ SCHULZ, Winfried, SCHERER, Helmut, HAGEN, Lutz, REIFOVÁ, Irena a KONČELÍK, Jakub. *Analýza obsahu mediálních sdělení, druhé přepracované vydání*. Praha: Karolinum, 2004. ISBN: 80-246-08a7-8. s. 33

²⁶ TRAMPOTA, Tomáš a Martina VOJTĚCHOVSKÁ. *Metody výzkumu médií*. Praha: Portál, 2010. ISBN 978-80-7367-683-4. s. 105

především v letních měsících.)

Druhým krokem je operacionalizace. Ta slouží k vypracování metody, která umožní odpovědět na otázky, které jsou součástí výzkumného tématu. Během této fáze je nutné stanovit výběrový soubor. Tím se rozumí volba určitých jednotek, které jsou pro analýzu vhodné a přicházejí v úvahu. Výběrový soubor bývá ohraničen časově, čímž se rozumí stanovení výběrového vzorku. Nutné je také vybrat jedno či více médií, které budou zkoumány. Poslední ohraničení je žánrové či tematické.²⁷ Důležitým rozhodnutím je volba jednotky měření, což je nejmenší prvek analýzy. Soubor zkoumaných obsahů musí být rozložitelný na jednotlivé zvolené jednotky. Mnohdy to bývá jeden článek v deníku, někdy jednotka může být drobnější, například jako například argument v daném článku.²⁸

Plánování a organizace je třetím krokem výzkumného procesu. Tam je třeba určit časový a organizační průběh. Při rozsáhlejších analýzách kódování provádějí takzvaní kódovači, tedy najmutí spolupracovníci, jelikož samotný analytik nezvládne tolik dat sám obsáhnout.²⁹

Čtvrtým krokem je přípravná a ověřovací fáze. Ta slouží k posledním kontrolám před vlastním šetřením. Kontrolována je především vhodnost výzkumných metod, popřípadě personální a technické zajištění.³⁰

Následuje vlastní šetření, tedy sběr dat a jejich kódování, tedy zaznamenávání do kódovací knihy. Posledním krokem se pak stává samotné vyhodnocení neboli analýza a interpretace získaných dat. Tato fáze je závěrem výzkumného procesu.³¹

3.2 Vlastní realizace obsahové analýzy

V této podkapitole budou aplikovány teorie a postupy z předchozí části do praxe. Analýza bude postupovat takovém pořadí, které bylo nastíněno výše. Cílem výzkumu by měla být odpověď na to, jak velkému mediálnímu prostoru na webu Aktuálně.cz se dostávalo

²⁷ TRAMPOTA, Tomáš a Martina VOJTĚCHOVSKÁ. *Metody výzkumu médií*. Praha: Portál, 2010. ISBN 978-80-7367-683-4. s. 104

²⁸ TRAMPOTA, Tomáš a Martina VOJTĚCHOVSKÁ. *Metody výzkumu médií*. Praha: Portál, 2010. ISBN 978-80-7367-683-4. s. 105

²⁹ SCHULZ, Winfried, SCHERER, Helmut, HAGEN, Lutz, REIFOVÁ, Irena a KONČELÍK, Jakub. *Analýza obsahu mediálních sdělení, druhé přepracované vydání*. Praha: Karolinum, 2004. ISBN: 80-246-08a7-8.

³⁰ SCHULZ, Winfried, SCHERER, Helmut, HAGEN, Lutz, REIFOVÁ, Irena a KONČELÍK, Jakub. *Analýza obsahu mediálních sdělení, druhé přepracované vydání*. Praha: Karolinum, 2004. ISBN: 80-246-08a7-8.

³¹ SCHULZ, Winfried, SCHERER, Helmut, HAGEN, Lutz, REIFOVÁ, Irena a KONČELÍK, Jakub. *Analýza obsahu mediálních sdělení, druhé přepracované vydání*. Praha: Karolinum, 2004. ISBN: 80-246-08a7-8.

současné klasické hudbě v minulém roce (tedy v roce 2022). Měl by být vyjádřen poměr mediálních příspěvků o současné klasické hudbě a zbytku kulturní rubriky. Zároveň by měl být dodán kontext dalších kulturních žánrů na webu, v tomto případě se jedná o literaturu, divadlo, klasickou (nemoderní) hudbu, populární hudbu (příspěvky v kategorii Hudba) a výtvarné umění. Na webu se objevují jak přejaté příspěvky z ČTK, tak i autorské obsahy vytvořené redaktory média. Ty budou rovněž tématem výzkumu. Stejně tak jako novinářské žánry příspěvků. (počet vytvořených online příspěvků napříč českou mediální scénou týkajících se současné klasické hudby by taktéž stály za vyzkoumání, v této práci však na tuto analýzu prostor nebude)

Výzkumné téma zní: Jak velký mediální prostor dostala současná klasická hudba v roce 2022 na webu Aktuálně.cz?

Hypotéza č. 1 zní: Současná klasická hudba se bude v médiu vyskytovat několikanásobně méně v porovnání a) se zbytkem kategorie Klasická hudba b) ostatními kulturními kategoriemi.

Hypotéza č. 2 zní: Současná klasická hudba bude v celé kulturní rubrice zastoupena maximálně v řádu jednotek procent.

Hypotéza č. 3 zní: Většina mediálních příspěvků zařazených mezi ty pojednávající o současné klasické hudbě, bude o současné klasické hudbě pojednávat maximálně v pár větách a zbytek obsahu se bude věnovat něčemu jinému.

Hypotéza č. 4 zní: a) Příspěvky o současné klasické hudbě budou z většiny psány přímo redaktory Aktuálně. b) Příspěvky věnované přímo současné klasické hudbě budou psány z většiny externími redaktory.

Hypotéza č. 5 zní: Převažovat bude zpravodajství a zpráva.

Výzkumná otázka č. 1: a) V kolika procentech mediálního obsahu v kategorii Klasická hudba je zmíněna současná klasická hudba? b) Kolik obsahu bude věnováno těmto příspěvkům v porovnání s ostatními kulturními rubrikami?

Výzkumná otázka č. 2: V kolika procentech mediálního obsahu v celé kulturní rubrice je

zmíněna současná klasická hudba?

Výzkumná otázka č. 3: Jaký počet příspěvků bude věnován přímo současné klasické hudbě a v kolika bude pouze zmíněna?

Výzkumná otázka č. 4: a) V jakém poměru budou zastoupeny obsahy převzaté z ČTK (či jiných tiskových agentur) oproti těm vytvořeným redaktory Aktuálně a těm se dvěma a více zdroji (redaktor Aktuálně a tisková agentura)? b) Jací redaktoři tvořili příspěvky věnované přímo současné klasické hudbě?

Výzkumná otázka č. 5: a) V jakém poměru bude zastoupeno zpravodajství a v jakém publicistika? b) Jakého novinářského žánru budou příspěvky o současné klasické hudbě?

Operacionalizace

Jako výběrový soubor bude v tomto konkrétním případě sloužit internetový web Aktuálně.cz. Časový úsek je dán rokem 2022, tedy od 1. ledna do 31. prosince.

Výběrový vzorek budou všechny příspěvky v kulturní rubrice Klasická hudba, které budou alespoň z části informovat o současné klasické hudbě. V daných rubrikách se vyskytují jak psané zprávy, články, tak i rozhovory (psané i audiovizuální) i fotoreportáže.

Nutné je definovat prvek „současná klasická hudba“. Jednotka bude relevantní, pokud bude alespoň částečně informováno o skladbě živého autora klasické hudby (zmíněn bude alespoň název skladby), nebo když bude příspěvek přímo věnován současné klasické hudbě (například rozhovor se skladatelem, článek o skladateli apod.). Čistě filmová (nebo jiná komerční) hudba nebude do tohoto prvku počítána.

Jednotka analýzy bude jeden mediální příspěvek v dané kulturní rubrice.

Plánování a organizace

V tomto kroku provedu kontrolu připravenosti na výzkum a potvrzení zvolené výzkumné metody.

Sběr dat a jejich kódování

Při zkoumání média v rámci celé kulturní rubriky, stačilo nejdříve pouze spočítat množství příspěvků, které za rok 2022 vyšlo. Podmínky, pro započítání příspěvku do celkového balíčku byly pouze ty, aby se příspěvek nacházel v kulturní rubrice. Jedná se tedy o nejrozsáhlejší zkoumanou skupinu prvků. Žánrově to byla skupina tím pádem i

nejrozmanitější. Vyskytovaly se zde psané zprávy, články, recenze, fotoreportáže, audiovizuální rozhovory, jednotlivé díly podcastů apod.

Při zkoumání samostatné klasické hudby na webu, byl sběr dat a jejich kódování komplikovanější, jelikož bylo nutné oddělit příspěvky ve kterých se vyskytuje současná klasická hudba od těch, ve kterých se nevyskytuje. Bylo tím pádem nutné všechny obsahy pečlivě projít a tuto skutečnost zjistit. Pokud se ve článku objevila zmínka o jak současném, tak i „starém“ klasické hudbě nebo děním na poli klasické hudby, kódoval jsem tyto jednotky jako ty, které se zabývají současnou klasickou hudbou. Stačilo také, aby se dílo žijícího skladatele objevilo v popisku videa, které bylo v k příspěvku přiloženo.

Následující snímek části zprávy je příkladem toho, kdy příspěvek nebyl řazen mezi vzorek obsahů o současné klasické hudbě. Ve zbytku zprávy dílo žijícího autora zmíněno není a ačkoli je v této části zmíněn známý žijící skladatel klasické hudby Arvo Pärt, nemohl být dle vytyčených pravidel příspěvek započítán do souboru současné klasické hudby. Pokud by zde však byl uveden alespoň název hraného díla, situace by byla opačná.

[Česká filharmonie](#) trojici koncertů odehraje ve velkém obsazení pod Byčkovovou taktovkou. Kromě toho se ale v [Rudolfinu](#) tento týden konají dvě menší akce Českého spolku pro komorní hudbu. Již ve středu se představil Komorní orchestr České filharmonie s houslistou Jiřím Vodičkou ve skladbách několika autorů od Arcangela Corelliho až po Arva Pärta.

Vytyčené důvody pro pravidla kódování jsou jednoduché. Reflektují živé skladatele a jejich skladby. Mezi současným a živým skladatelem je rovnítko, i když se může například jednat o hudbu skladatele, který už vzhledem k věku novou hudbu neprodukuje, bude i tak příspěvek kódován mezi současnou klasickou hudbu. Důvod k nekódování příspěvku se zmínkou pouze skladatele je prostý. Je jím neprůkaznost (či neprokazatelnost) dané osoby jako někoho, kdo není skladatel klasické hudby. V textech se objevuje spousta jmen například dirigentů, u kterých nemůžeme stoprocentně popřít, že nikdy hudbu neskládali. Samotná definice skladatele by se tímto také zkomplikovala. Metodika vycházela z předpokladu, že i pouhá zmínka živého autora a jeho skladby může svůj účinek a vliv na příjemce média.

Při procházení obsahu nacházejících se v rubrice Klasická hudba bylo nutné nejen přečíst všechny texty zveřejněné v roce 2022, ale také bylo třeba vyslechnout několik dílů podcastu nebo shlédnout rozhovory v audiovizuální formě.

Vyřešit bylo potřeba i výjimečnou situaci týkající se současných skladatelů klasické hudby. Konkrétně například českého autora Marka Kopelenta, o němž je v médiu ve zkoumaném roce zmínka. Ačkoli je autor již po smrti (zemřel 12. 3. 2023), je nutné vzhledem k retrospektivnímu charakteru výzkumu text s jeho osobou kódovat k souboru příspěvků o současné klasické hudbě.

U ostatních kulturních žánrů, si stačilo počínat jako u prvního zkoumání v celé kulturní rubrice sčítáním vydaných příspěvků. Jediné menší komplikace vznikaly u některých textů, jenž médium přejalo z ČTK. Ty byly v médiu umístěny volně a nebylo u nich uvedeno datum publikace. V těchto případech se dá datum zjistit najitím textu v primárním zdroji, tedy ČTK.

Informace o tom, jestli se příspěvek věnoval přímo v první řadě současné klasické hudbě, byly jednoduše zjištěny (většinou) přečtením daného obsahu. Pokud byla současná klasická hudba hlavním tématem příspěvku, většinou se tato skutečnost projevila hned v titulku. Druhou možností bylo, když příspěvek se tomuto tématu věnoval z většiny (byla mu prisouzena většina textu). Pokud se příspěvek současné klasice věnovat menšinově, bylo to většinou v pár větách a zbytek příspěvku pojednával o odlišném tématu. Zmínka o díle žijícího skladatele klasické hudby byla nejmenším podmětem pro kódování.

Původ daného příspěvku je uváděn hned pod titulkem, takže zjištění této informace a následné kódování nebylo složitým úkolem. Informace týkající se příslušnosti redaktora média (rozdělení na interní a externí redaktory), se ukrývá na stránce po rozkliknutí jména autora pod titulkem.

Ke kódování novinářského žánru musela posloužit nabytá znalost novinářských žánrů ze studia žurnalistiky. Rozdíly mezi zpravodajstvím a publicistikou byly v tomto případě zřetelné a jasně oddělitelné.

3.3 Výsledky analýzy a jejich interpretace a vyhodnocení

První hypotézou byl předpoklad, že současná klasická hudba se bude v médiu vyskytovat několikanásobně méně v porovnání se zbytkem kategorie Klasická hudba.

Tabulka pro výzkumnou otázku č. 1 a)	
---	--

Celkový počet příspěvků v kategorii Klasická hudba	172
Počet příspěvků se zmínkou o současné klasické hudbě	54
Počet příspěvků bez zmínky o současné klasické hudbě	118
Procentuální podíl příspěvků se současnou klasickou hudbou	31,4 %

Podle výše uvedených dat je viditelné, že první hypotéza byla potvrzena. současná klasická hudba byla zmíněna v méně než třetině příspěvků. Podmínky ke kódování prvku mezi současnou klasiku byla relativně nízké, stačilo pouze uvedení autora a skladby v textu, který se jinak věnoval odlišnému tématu.

Hypotéza č. 1 b) říká, že současná klasická hudba se bude v médiu vyskytovat několikanásobně méně v porovnání s ostatními kulturními kategoriemi. Hypotéza je určena ke statistice a jejímu zobrazení pro lepší představu o množstevním rozložení jednotlivých kulturních žánrů napříč celou rubrikou média. V tabulce bude pro lepší zřetelnost opět uveden údaj o počtu příspěvků se zmínkou o současné klasické hudbě. Výsledné údaje budou zobrazeny v tabulce č. 1 b).

Tabulka pro výzkumnou otázku č. 1 b)	
<u>Počet příspěvků se zmínkou o současné klasické hudbě</u>	<u>54</u>
Počet příspěvků v kategorii Literatura	313
Počet příspěvků o současné klasické hudbě v porovnání s Literaturou (v procentech)	17,25 %
Počet příspěvků v kategorii Divadlo	191
Počet příspěvků o současné klasické hudbě v porovnání s Divadlem (v procentech)	28,27 %
Počet příspěvků v kategorii Hudba (věnované odlišným žánrům hudby než hudba klasická)	359
Počet příspěvků o současné klasické hudbě v porovnání s kategorií Hudba (v procentech)	15,04 %
Počet příspěvků v kategorii Výtvarné umění	221
Počet příspěvků o současné klasické hudbě v porovnání	24,43 %

s Výtvarným uměním (v procentech)	
Počet příspěvků v kategorii Film a televize	529
Počet příspěvků o současné klasické hudbě v porovnání s Filmem a televizí (v procentech)	10,21 %

Hypotéza 1 b) se tedy potvrdila u všech kategorií. Důležité bylo konkrétně nastínit počty uvedených kategorií pro lepší ujasnění jejich obsahových poměrů.

Hypotéza č. 2

Hypotéza č. 2 uváděla, že současná klasická hudba bude v celé rubrice média zastoupena maximálně v řádu jednotek procent. K odpovědi na touto výzkumnou otázku je potřeba použít část tabulky č. 1, konkrétně počtu zmínek o současné klasické hudbě. Kontext bude jiný, protože do výsledku bude promlouvat částečně i počet příspěvků o klasické hudbě celkově. Pokud by se téma klasické hudby vyskytovalo v kulturní rubrice velmi často, znamenalo by to, že ve 31,4 % bude zmínka i o současné klasice a procento vůči celé rubrice by se zvedalo. Z tohoto pohledu podíly v rámci pouze kategorie Klasická hudba nemusí být nutně až tak důležité. Výsledky analýzy druhé výzkumné otázky jsou uvedeny v tabulce č. 2:

Tabulka pro výzkumnou otázku č. 2	
Celkový počet příspěvků v kulturní rubrice za rok 2022	1778
Počet příspěvků se zmínkou o současné klasické hudbě	54
Počet příspěvků o současné klasické hudbě v porovnání s celou kulturní rubrikou (v procentech)	3,04 %

Hypotéza č. 2 je s odkazem na tabulku č. 2 potvrzená. Tato data nejlépe ukazují, jak velké pozornosti se současné klasice v médiu dostalo. Vliv na to má samozřejmě obecné značný kulturní záběr, který Aktuálně.cz pokrývá a tím pádem také celková velikost kulturní rubriky.

Hypotéza č. 3

Třetí hypotéza šla již více do hloubky a snažila se lépe rozklíčovat soubor prvků pojednávajících o současné klasické hudbě. V této části výzkumu je zmíněný soubor rozdělen do tří kategorií. Do první kategorie spadají příspěvky, kde je současná klasika

hlavním tématem obsahu – jinými slovy, kdy je tomu věnována většina obsahu. Velice často to bylo natelné již z titulku. Kupříkladu to byly texty o skladatelích, koncertech nebo přímo skladbách. Druhá kategorie patřila příspěvkům, kde je o současné klasice zmínka, ale není hlavním tématem příspěvku. Většinou je tomuto tématu věnováno pár vět. Jedná se ale o výraznější zmínku než pouze název díla vložený do jedné věty souvětí. Poslední kategorie je přímo věnována pouze zmínce názvu skladby žijícího autora. Jednalo se takto například u popisku videa přiloženého k textu v příspěvku, který jiným způsobem o současné klasice nepojednával. Výsledky ukazuje tabulka č. 3.

Tabulka pro výzkumnou otázku č. 3	
Počet příspěvků se zmínkou o současné klasické hudbě	54
Počet příspěvků s hlavním tématem současné klasické hudby (1. kategorie)	26
Procentuální vyjádření 1. kategorie v porovnání se všemi příspěvky se zmínkou o současné klasické hudbě	48,15 %
Počet příspěvků s menšinou zmínkou o současné klasické hudbě (2. kategorie)	22
Procentuální vyjádření 2. kategorie v porovnání se všemi příspěvky se zmínkou o současné klasické hudbě	40,74 %
Počet příspěvků jen se zmínkou o současné klasické hudbě (3. kategorie)	6
Procentuální vyjádření 3. kategorie v porovnání se všemi příspěvky se zmínkou o současné klasické hudbě	11,11 %

Třetí hypotéza tvrdila, že většina obsahu pojednávající o současné klasické hudbě bude toto téma zmiňovat maximálně v pár větách a zbytek obsahu se bude věnovat něčemu jinému. S odkazem na tabulku číslo 3, je tato hypotéza potvrzena.

Hypotéza č. 4

Čtvrtá výzkumná otázka a s ní spjatá hypotéza se věnovala autorství příspěvků v médiu. V tomto ohledu byly příspěvky rozděleny do tří kategorií, kdy do první kategorie spadaly obsahy tvořené pouze redaktory Aktuálně, v druhé kategorii byly pouze převzaté texty z tiskových agentur a ve třetí byly příspěvky, které uvedly za zdroj jak tiskovou agenturu,

tak redaktora Aktuálně.

Tabulka pro výzkumnou otázku č. 4 a)	
Počet příspěvků vytvořených pouze redakcí Aktuálně (1. kategorie)	29
Procentuální vyjádření 1. kategorie v porovnání se všemi příspěvky se zmínkou o současné klasické hudbě	53,70 %
Počet příspěvků s tiskovou agenturou jako zdrojem (2. kategorie)	17
Procentuální vyjádření 2. kategorie v porovnání se všemi příspěvky se zmínkou o současné klasické hudbě	31,48 %
Počet příspěvků s jak tiskovou agenturou, tak redaktorem jako zdroji (3. kategorie)	8
Procentuální vyjádření 3. kategorie v porovnání se všemi příspěvky se zmínkou o současné klasické hudbě	14,81 %

Hypotéza č. 4 a) tvrdila, že příspěvky budou psány z většiny přímo redaktory Aktuálně. Hypotéza je tak potvrzená.

Výzkumná otázka č. 4 b) je propojením výzkumné otázky č. 3 s novou hypotézou zabývající se autory příspěvků. Výzkumná otázka se zabývá pouze kategorií příspěvků věnujících se přímo současné klasice. Důvodem je snaha o detailnější a méně obecné výsledky.

Tabulka pro výzkumnou otázku č. 4 b)	
Počet příspěvků s hlavním tématem současné klasické hudby	26
Počet příspěvků psaných pouze redaktory Aktuálně	17
Počet příspěvků psaných interními redaktory	1
Počet příspěvků psaných externími redaktory	16
Procentuální vyjádření příspěvků psaných externími redaktory v porovnání s příspěvky s hlavním tématem současné klasiky	61,54 %

Hypotéza č. 4 b) tvrdila, že příspěvky věnované přímo současné klasické hudbě budou psány z většiny externími redaktory média. Dle výsledků v příslušné tabulce můžeme považovat hypotézu za potvrzenou. Médium pro tyto texty využilo 4 různé externí redaktory, přičemž nejčastějším příspěvatelem byl redaktor Boris Klepal s 12 texty. Mezi další patřili Šárka

Mrázová, Frank Kuznik a Vojtěch Frank.

Hypotéza č. 5

Pátá hypotéza se týkala novinářských žánrů. Příspěvky byly rozděleny na zpravodajství a publicistiku. Ze zpravodajství logicky vycházela zpráva, publicistika byla dále rozřazena na rozhovor, článek a recenzi. Hypotéza tvrdila, že bude převažovat zpravodajství a tím pádem zpráva. Výsledky jsou uvedené v tabulce č. 5.

Tabulka pro výzkumnou otázku č. 5 a)	
Zpravodajské příspěvky zmiňující současnou klasickou hudbu	23
Procentuální vyjádření zpravodajství	42,59 %
Publicistické příspěvky zmiňující současnou klasickou hudbu	31
Procentuální vyjádření publicistiky	57,41 %

Na základě uvedené tabulky je hypotéza č. 5 a) vyvrácena. V tabulce ke druhé části výzkumné otázky budou kromě zprávy uvedené publicistické žánry.

Tabulka pro výzkumnou otázku č. 5 b)	
Zprávy zmiňující současnou klasickou hudbu	23
Procentuální vyjádření zpráv	42,59 %
Rozhovory zmiňující současnou klasickou hudbu	3
Procentuální vyjádření rozhovorů	5,56 %
Články zmiňující současnou klasickou hudbu	24
Procentuální vyjádření článků	44,44 %
Recenze zmiňující současnou klasickou hudbu	4
Procentuální vyjádření recenzí	7,41 %

S odkazem na výše uvedenou tabulku je hypotéza znovu vyvrácena.

Interpretace a vyhodnocení analýzy

První výzkumná otázka sloužila pro lepší představu o současné klasické hudbě jako celku. Bylo nutné jasně oddělit jednotlivé příspěvky od sebe a představit samotnou kategorii současné klasické hudby. Ta byla jasně definovaná, vyžadovala ale podrobné nastudování

všech příspěvků včetně občasného vyhledávání jednotlivých skladatelů a jejich době působení. Hypotéza byla těsně potvrzena, bylo však počítáno s tím, že kódování do kategorie současné klasické hudby je relativně benevolentní.

S jasně vyzkoumanou kategorií současné klasické hudby mohla pokračovat výzkumná otázka druhou polovinou, konkrétně porovnáním s ostatními kulturními kategoriemi. Jedním z důležitých kroků bylo udělat ze současné klasiky pomyslně samostatnou rubriku, jelikož byla s ostatními kulturními rubrikami na webu porovnáována. Hypotéza byla podle očekávání opět potvrzena, tentokrát velmi jednoznačně.

Druhá výzkumná otázka vycházela z předpokladu, že současná klasická hudba dostává málo mediálního prostoru. Proto byly v hypotéze zvoleny jako referenční bod jednotky procent v rámci celé kulturní rubriky, kterou má Aktuálně.cz v porovnání s jinými velkými mediálními domy bohatou. Důležité bylo zjistit, jestli je 54 příspěvků o současné klasické hudbě hodně nebo málo. Pro tento úkol byla nejlepší reference právě celá kulturní rubrika. Výsledek, tedy 3,04 % kulturního obsahu, který zabírají obsahy se zmínkou o klasické hudbě, je pak lépe interpretovatelný. Nejedná se však o procenta, která zabírá čistě současná klasika, reálně je daného obsahu výrazně méně. Za tímto účelem byla sestavena výzkumná otázka č. 3. Ta původně benevolentní zasazení příspěvku mezi soubor současné klasické hudby rozdělila na tři skupiny, které měly poskytnout detailnější data o zkoumaném tématu a zjistit, jak intenzivně příspěvky současnou klasiku zmiňují. Necelá polovina zkoumaných příspěvků se zabývala v první řadě přímo současnou klasickou hudbou, takže v kontextu například celé kulturní rubriky by zabírala jen 1,5 % kulturního obsahu. Podle hypotézy se měla tato skupina vyskytovat v menšině, což se těsně potvrdilo. Tato data byla klíčová pro rozlišení četnosti reálných informací, které se v příspěvcích vyskytují. Většina kategorie současné klasické hudby se v první řadě tomuto tématu nevěnovala.

Čtvrtá výzkumná otázka měla poskytnout další informace, které měli posloužit k porozumění zkoumanému vzorku, konkrétně autorství a přebírání textů z tiskových agentur. Hypotéza předpokládala, že většina příspěvků přejatá nebude, což bylo potvrzeno. Cílem bylo zjistit, do jaké míry může být obsah média týkající se současné klasické hudby „koupen“, tedy jak moc je možné naplnit obsah média bez toho, aby se daným tématem autorsky nezabýval některý z redaktorů. Médium Aktuálně.cz toho využila za rok sedmnáctkrát. Tiskové agentury dávají tímto možnost každému z médií, aby o současné klasické hudbě referovala bez větší námahy redakce, což může být jedním ze způsobů, jak

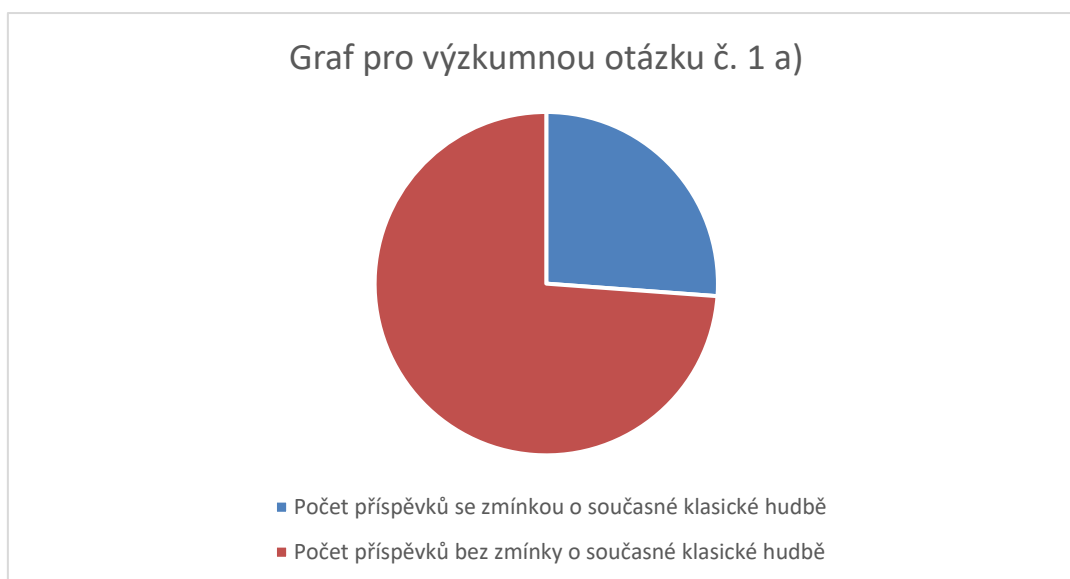
bez větší námahy šířit tato témata mezi širší publikum. Zároveň ale využívání přejatých textů nezvyšuje množství autorských textů napsaných na dané téma.

Druhá část čtvrté výzkumné otázky zohledňovala strukturu redakční práce mezi externisty a interními zaměstnanci. Z výzkumu vyplynulo, že těmito tématy se zabývají externisté. Jediný příspěvek, který byl kódován do kategorie interních redaktorů neměl autora jmenovitě zveřejněného, ale jako autor textu byla označena celá kulturní redakce.

Pátá výzkumná otázka měla rozklíčovat, o jaké novinářské žánry se médium při pokrývání tématu současné klasiky opírá. Důvodem k volbě této výzkumné otázky mělo být hlubší zanalyzování jádra obsahů tématu a zjištění důležitých informací k lepšímu porozumění toho, čím daný obsah je. Hypotéza předpokládala převahu zpravodajství, což bylo vyvráceno. Ze zpravodajství logicky vycházel žánr zprávy. Druhá část výzkumné otázky předpokládala převahu zpráv nad jakýmkoli publicistickými žánry, což bylo opět (ačkoli těsně) vyvráceno. Z publicistiky se vyskytovaly pouze tři žánry, konkrétně článek, rozhovor a recenze. Převaha publicistiky jde ruku v ruce s převahou textů redaktorů nad těmi agenturními, jelikož přeжатé příspěvky byly většinou zpravodajské.

3.4 Grafické zobrazení výsledků analýzy

Pro lepší vizuální představu výsledku obsahové analýzy přiložím v této podkapitole vyzkoumané údaje v grafickém zobrazení.

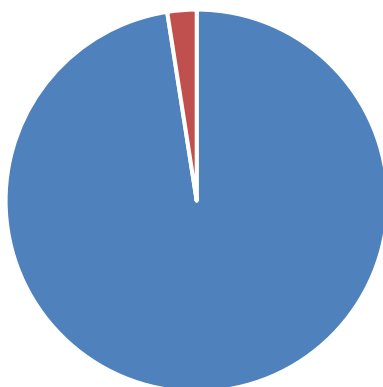

Rozšířený graf pro výzkumnou otázku č. 1 b)

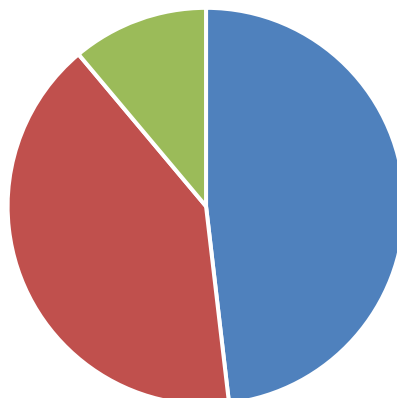
- Počet příspěvků se zmínkou o současné klasické hudbě
- Počet příspěvků v kategorii Literatura
- Počet příspěvků v kategorii Divadlo
- Počet příspěvků v kategorii Hudba
- Počet příspěvků v kategorii Výtvarné umění
- Počet ostatních příspěvků o klasické hudbě
- Počet příspěvků v kategorii Film a Televize

Graf pro výzkumnou otázku č. 2

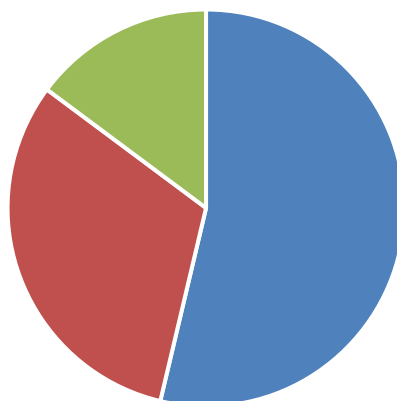
- Celkový počet příspěvků v kulturní rubrice za rok 2022
- Počet příspěvků se zmínkou o současné klasické hudbě

Graf pro výzkumnou otázku č. 3

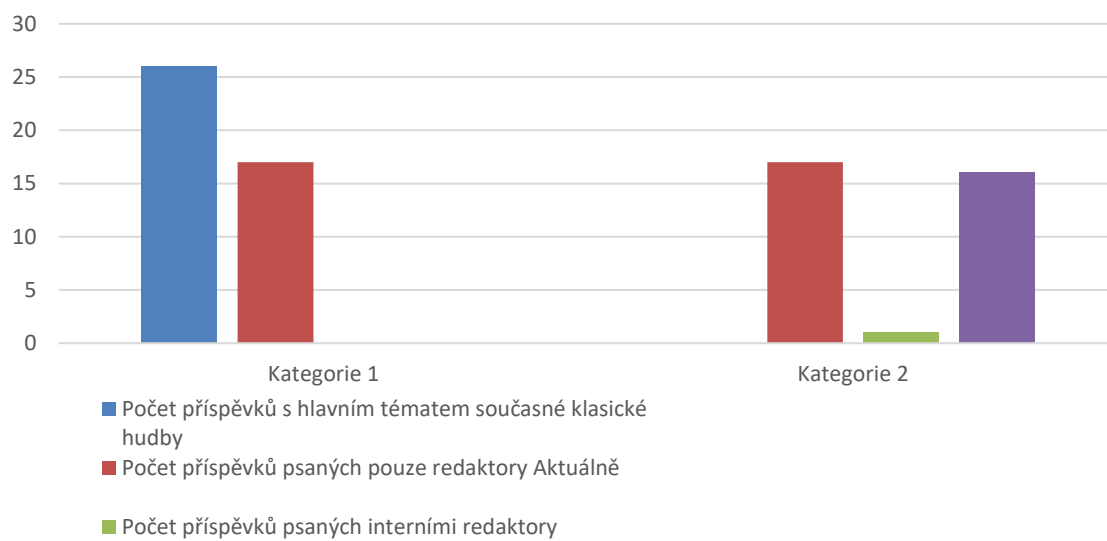
- Počet příspěvků s hlavním tématem současné klasické hudby
- Počet příspěvků s menšinou zmínkou o současné klasické hudbě
- Počet příspěvků jen se zmínkou o současné klasické hudbě

Tabulka pro výzkumnou otázku č. 4 a)

- Počet příspěvků vytvořených pouze redakcí Aktuálně
- Počet příspěvků s tiskovou agenturou jako zdrojem
- Počet příspěvků s jak tiskovou agenturou, tak redaktorem jako zdroji

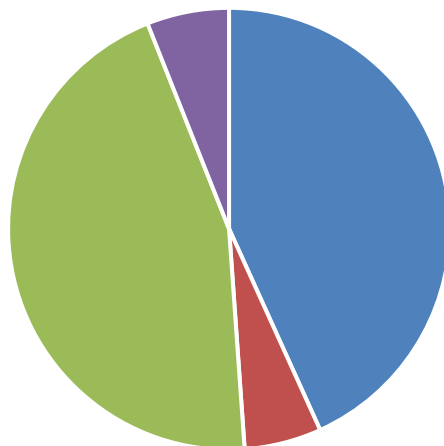
Tabulka pro výzkumnou otázku č. 4 b)

Tabulka pro výzkumnou otázku č. 5 a)

Tabulka pro výzkumnou otázku č. 5 b)

- Zprávy zmiňující současnou klasickou hudbu
- Rozhovory zmiňující současnou klasickou hudbu
- Články zmiňující současnou klasickou hudbu
- Recenze zmiňující současnou klasickou hudbu

Závěr

Cílem práce bylo vysvětlit situaci okolo současné klasické hudby a její nízké popularity, která je spojená i nízkou mírou pokrývání v médiích. Zvolené médium k výzkumu, tedy web Aktuálně.cz, byl zvolen příznačně z předpokladu, že se na něm nějaký obsah o současné klasice bude vyskytovat. Pravděpodobně těžko bychom hledali v českém online prostředí soukromé médium podobného formátu, které by bylo v tomto směru o současné klasické hudbě zpravovalo více, než právě Aktuálně.cz. Cílem popularizace klasické hudby nikdy nemůže být velký finanční výnos, což je jedním z velkých důvodů jejího velmi sporadického výskytu. Proto není kritika mířena na menší média s nízkými rozpočty, zvláště při současné složité finanční situaci v médiích celkově. Přesto bylo cílem práce ukázat, jak popularizace fungovala a může fungovat, pokud je k tomu vůle. Slabá popularizace je v tomto případě úměrná nízké popularitě. V době hudební industrializace, kdy například v komerčních rádiích hudba prakticky slouží jako výplň mezi reklamami, je složité v tomto směru přemýšlet nad propagací a užití kvalitnější hudby, natož současné klasiky.

Ve výzkumu se ukázalo, že většina skeptických hypotéz týkající se nízké četnosti zmíněných příspěvků se potvrdila. Pokud jsou potvrzeny tyto hypotézy u média jako je Aktuálně.cz, zcela jistě by byly potvrzeny i u ostatních velkých českých médií jako jsou například Novinky, Seznam Zprávy, IDnes a další. Rok 2022 nebyl podprůměrným rokem co se produkce současné klasiky týče, zvláště po letech covidu. Tato skutečnost určitě nepřidá na optimismu těm, kteří takovou situaci předpokládali, ale neměli ji vyzkoumanou. Z optimistického úhlu pohledu by se dalo podotknout, že cesta už může vést jediné vzhůru, což se začíná pomalu potvrzovat, navzdory malé mediální síle. Vhodným příkladem je fakt, že se klasické hudbě na You Tube v roce 2022 zvedla popularita o 90 %³² nebo že dle výzkumů mladí lidé v Británii v roce 2020 poslouchali klasickou hudbu na streamovacích platformách více než dříve.³³ Důvodem pro tuto změnu chování byla mimo jiné covidová pandemie. Klasická hudba dokázala v těchto časech dodávat posluchačům pocity klidu, relaxace a soustředěnosti. Z lock-downů si lidé návyky přenesli poté i do běžné

³² Musicbusinessworldwide.cz, 2022: *Classical music use on youtube content soared 90% globally in 2022 – report*. Dostupné online: <https://www.musicbusinessworldwide.com/classical-music-use-on-youtube-content-soared-90-globally-in-2022-report/>

³³ Classicfm.com, 2020: *Research shows huge surge in Millennials and Gen Zers strweaming classical music*. Dostupné online: <https://www.classicfm.com/music-news/surge-millennial-gen-z-streaming-classical-music/>

postpandemické doby.

Snahy o propagaci současné klasické hudby nikdy nevymizí, důkazem může být celosvětová obec současných skladatelů. Nikdy v historii jsme neměli více skladatelů klasické hudby než právě teď. Přesná data o počtu současných skladatelů neexistují a nikdy existovat nebudou (potýkají se se stejným problémem, který byl popsán i mnou při způsobu kódování, tedy že někoho nelze jednoznačně vyloučit jako skladatele proto, že jeho potencionální skladby neznáme), ale v řádech se jedná pravděpodobně o miliony skladatelů. (Jen ve Španělsku jich je registrovaných přes 100 000³⁴.)

Rozrůstání skladatelské obce je možná špatnou zprávou pro skladatele, kterým roste konkurence, ale dobrou zprávou pro ty, kterým na současné klasice záleží a ví, že má i běžnému nezkušenému posluchači co nabídnout. Původně malá skupina fajnšmekrů klasické hudby se tak může postupně rozrůstat mezi širokou veřejnost. A široká veřejnost na oplátku může podporovat klasickou hudbu s jejími žijícími autory a jejich rozvíjejícími se kariérami.

³⁴Abc.es, 2011. *SGAE, una entidad de gestión creada en 1899 y con cien mil socios*
Dostupné online: https://www.abc.es/cultura/abci-sgae-historia-201107010000_noticia.html

Summary

The goal of the thesis was to explain the situation surrounding contemporary classical music and its low popularity, which is also connected to the low level of coverage in the media. The medium chosen for the research, i.e. the website Aktuálně.cz, was chosen based on the assumption that some content about contemporary classical music will appear on it. It would be difficult to find a private medium of a similar format in the Czech online environment, which would report more about contemporary classical music in this regard than Aktuálně.cz. The goal of popularizing classical music can never be a large financial return, which is one of the big reasons for its very sporadic appearance. Therefore, criticism is not aimed at smaller media with low budgets, especially in the current difficult financial situation in the media as a whole. Nevertheless, the aim of the work was to show how popularization worked and can work if there is a will for it. Weak popularization in this case is directly proportional to low popularity. In the era of music industrialization, when, for example, music on commercial radios practically serves as a filler between advertisements, it is difficult to think in this direction about the promotion and use of higher quality music, let alone contemporary classical music.

The research showed that most of the skeptical hypotheses regarding the low frequency of the mentioned contributions were confirmed. If these hypotheses are confirmed by a media such as Aktuálně.cz, they would certainly be confirmed by other large Czech media such as Novinky, Seznam Zprávy, IDnes and others. 2022 was not a below-average year in terms of contemporary classics, especially after the covid years. This fact certainly does not add to the optimism of those who assumed such a situation, but had not examined it. At least now the people doesn't have to rely on it's impressions. From an optimistic point of view, one could point out that the path can only lead up, which is slowly beginning to be confirmed. A good example is the fact that popularity of classical music on You Tube increased in by 90 % in 2022, or that according to research, young people in Britain are listening to classical music on streaming platforms more than before. Efforts to promote contemporary classical music will never disappear, as evidenced by the worldwide community of contemporary composers. Never in history have we had more composers of classical music than right now. Exact data on the number of contemporary composers do not exist and will never exist (they face the same problem that was described by me in the coding method, i.e. that someone cannot be unequivocally excluded as a composer because we do not know his/her potential

compositions), but it is probably in the order of by millions of composers. (Over 100,000 are registered in Spain alone.)

The growth of the composing community is perhaps bad news for composers who face increasing competition, but good news for those who care about contemporary classical music and know that it has something to offer even the average, inexperienced listener. An initially small group of classical music connoisseurs can gradually grow among the general public.

Použitá literatura

BECK, E. Susan a Kate Manuel. *Practical research methods for librarians and information professionals*. New York: Neal-Schuman Publishers, 2008. ISBN 978-1555705916.

DISMAN, Miroslav. *Jak se vyrábí sociologická znalost: příručka pro uživatele*. Páté, nezměněné vydání. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 2021. ISBN 978-80-246-5053-1.

DRÁBEK, Václav. *Popularizace hudby*. Praha: H & H, 1992. ISBN 80-85467-84-4.

DROMEY, Chris a Julia HAFERKORN. *The classical music industry*. Boca Raton, FL: Routledge, an imprint of Taylor and Francis, 2018, xvi, 270p. : ill. ISBN 9781315471075.

DU NOYER, Paul (ed.). *The Illustrated Encyclopedia of Music: From Rock, Pop, Jazz, Blue, and Hip-Hop to Classical, Folk, World, and More*. London: Flame Tree. 2003. ISBN 978-1-904041-70-2.

FUKAČ, Jiří, MACEK, Petr, ed. *Hudba a média: rukověť muzikologa*. Brno: Masarykova univerzita, 1998. ISBN 80-210-1951-4.

HYHLÍKOVÁ, Věra. *Informační analýza dokumentu*. Praha: Ústředí vědeckých, technických a ekonomických informací, 1984. Učební texty (ÚVTEI).

JONES, Steve. *Pop music and the press*. Philadelphia: Temple University Press, 2002, xii, 270 stran; 24 cm. ISBN 978-1-56639-966-1.

MACEK, Petr, ed. *Slovník české hudební kultury*. Praha: Supraphon, 1997. ISBN 80-7058-462-9.

METZER, David Joel. *Musical modernism at the turn of the twenty-first century*. New York: Cambridge University Press, 2009. ISBN 0521517796.

MEYER, Leonard B. *Music, the Arts, and Ideas: Patterns and Predictions in Twentieth-Century Culture, second edition*. Chicago and London: University of Chicago Press. 1994. ISBN 0-226-52143-5.

OSVALDOVÁ, Barbora a Jan HALADA. *Praktická encyklopedie žurnalistiky a marketingové komunikace*. 3., rozš. vyd. Praha: Libri, 2007. ISBN 978-80-7277-266-7.

REIFOVÁ, Irena. *Slovník mediální komunikace*. Praha: Portál, 2004. ISBN 80-7178-926-7.

ROSS, Alex. *Zbývá jen hluk: naslouchání dvacátému století*. Praha: Argo, 2011. Zip (Argo: Dokořán). ISBN 978-80-257-0558-2.

SADIE, Stanley, ed. *The New Grove dictionary of music and musicians*. Repr. New York:

Grove, 1995.

SCHULZ, Winfried, SCHERER, Helmut, HAGEN, Lutz, REIFOVÁ, Irena a KONČELÍK, Jakub. *Analýza obsahu mediálních sdělení, druhé přepracované vydání*. Praha: Karolinum, 2004. ISBN: 80-246-08a7-8.

SMOLKA, Jaroslav. *Dějiny hudby*. Brno: TOGGA agency, 2001. ISBN 80-902912-0-1.
TRAMPOTA, Tomáš a Martina VOJTĚCHOVSKÁ. *Metody výzkumu médií*. Praha: Portál, 2010. ISBN 978-80-7367-683-4.

WIMMER, Roger a Joseph DOMINICK. *Mass Media Research: An Introduction*. Boston: Cengage Learning, 2013. ISBN 978-113307334.

ZOUHAR, Vít. *Postmoderní hudba?: německá diskuse na sklonku 20. století*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2004. ISBN 80-244-0973-9.

Internetové zdroje

Aktuálně.cz [online]. [2023-04-22]. Dostupné online: <https://magazin.aktualne.cz/kultura/>

Billboard.com [online]. [2023-07-29]. Dostupné online: https://static.billboard.com/files/pdfs/NIELSEN_2019_YEARENDreportUS.pdf

Musicindustrie.de [online]. [2023-07-29]. Dostupné online: https://www.musikindustrie.de/fileadmin/bvmi/upload/02_Markt-Bestseller/MiZ-Grafiken/2019/REP_CHARTS/Abb.23_JB_2019.jpg

Edn.com, 2019: *1st public radio broadcast, January 13, 1910*. Dostupné online: <https://www.edn.com/1st-public-radio-broadcast-january-13-1910/>

Rozhlas.cz [online]. [2023-07-27]. Dostupné online: <https://informace.rozhlas.cz/cesky-rozhlas-vltava-7964353>

Radiohouse.cz, 2023: *Classic Praha vysílá pro všechny bez rozdílu, kdo mají rádi krásnou hudbu*. Dostupné online: <https://www.radiohouse.cz/radio/classic-praha/>

Aktuálně.cz [online]. [2023-04-22]. Dostupné online: <https://www.aktualne.cz/autori/>

Lupa.cz, 2008: *Zpravodajské servery: nejdůvěryhodnější iDnes, Tn.cz je bulvár*. Dostupné online: <https://www.lupa.cz/clanky/oblíbenost-internetoveho-zpravodajstvi/>

Mediaguru, 2022: *Nejsilnější na internetu byl loni Seznam, ovládl i zpravodajské weby*. Dostupné: <https://www.mediaguru.cz/clanky/2023/01/nejsilnejsi-na-internetu-byl-loni-seznam-ovladl-i-zpravodajske-weby/>

Musicbusinessworldwide.cz, 2022: *Classical music use on youtube content soared 90% globally in 2022 – report*. Dostupné online: <https://www.musicbusinessworldwide.com/classical-music-use-on-youtube-content-soared-90-globally-in-2022-report/>

Classicfm.com, 2020: *Research shows huge surge in Millennials and Gen Zers strweaming classical music*. Dostupné online: <https://www.classicfm.com/music-news/surge-millennial-gen-z-streaming-classical-music/>

Abc.es, 2011. *SGAE, una entidad de gestión creada en 1899 y con cien mil socios*

Dostupné online: https://www.abc.es/cultura/abci-sgae-hitoria-201107010000_noticia.html

SCHVÁLENO

Institut komunikačních studií a žurnalistiky FSV UK Teze BAKALÁŘSKÉ diplomové práce									
TUTO ČÁST VYPLŇUJE STUDENT/KA:									
Příjmení a jméno diplomantky/diplomanta: Pudlovský Šimon	Razítko podatelny: <table border="1"><tr><td colspan="2">Univerzita Karlova Fakulta sociálních věd</td></tr><tr><td>Došlo dne: 14-09-2022</td><td>-1-</td></tr><tr><td>Čj:</td><td>Příloh:</td></tr><tr><td>Přidělena:</td><td></td></tr></table>	Univerzita Karlova Fakulta sociálních věd		Došlo dne: 14-09-2022	-1-	Čj:	Příloh:	Přidělena:	
Univerzita Karlova Fakulta sociálních věd									
Došlo dne: 14-09-2022		-1-							
Čj:		Příloh:							
Přidělena:									
Imatrikulační ročník diplomantky/diplomanta: 2019									
Fakultní e-mail diplomantky/diplomanta: 49560374@fsv.cuni.cz									
Studijní program/speciálizace: Žurnalistika/prezenční									
Název práce v češtině: Současná klasická hudba – její pokrývání na webu Aktuálně.cz v roce 2022									
Název práce v angličtině: Contemporary classical music – coverage on the website Aktuálně.cz in 2022									
Předpokládaný termín dokončení (semestr, akademický rok – vzor: ZS 2022/2023) (diplomovou práci je možné obhajovat nejdříve šest měsíců od schválení tezí) LS 2022/2023									
Základní charakteristika tématu a předpokládaný cíl práce (max. 1000 znaků): Na začátku bakalářské práce budu definovat, co přesně současná klasická hudba je a zmíním se o popularizaci klasické hudby a jejímu vztahu k médiím. Poskytnu informace o zkoumaném webu Aktuálně.cz, poté budu procházet psané příspěvky v daném médiu a vyzkoumám, kolikrát do roka dostane v daném médiu prostor současná klasická hudba. Následně porovnáím v daném médiu počet příspěvků o současné klasické hudbě s jinými kulturními žánry (populární hudba, literatura, divadlo, stará klasická hudba, výtvarné umění, ...) Zároveň zjistím, o jaké texty se žánrově jedná. Výsledky z kvantitativní analýzy poté zaznamenám do tabulek a grafů. Cílem práce je zjistit, v jaké míře se v médiu dostává pozornosti současné klasické hudební tvorbě a jejich tvůrcům.									
Předpokládaná struktura práce (rozdělení do jednotlivých kapitol a podkapitol se stručnou charakteristikou jejich obsahu):									
Úvod (cíle práce, kritéria a důvod měření)									
1. Současná klasická hudba									
1.1 Definice současné klasické hudby (časové, žánrové vymezení)									
1.2 Popularizace klasické hudby (co je popularizace, její důležitost, jakou roli v ní mohou hrát média...)									
2. Web Aktuálně.cz (historie, charakteristika média, důvody pro výběr tohoto média)									
2.1 Historie									
2.2 Kultura na Aktuálně.cz (kulturní redaktori, ...)									
3. Popis kvantitativní analýzy a její použití na web Aktuálně.cz (co je zkoumání mediálních obsahů, ...)									
3.1 Postup kvantitativní obsahové analýzy (teorie, která bude následně konkrétně použita, úvod do problematiky)									
3.2 Vlastní realizace obsahové analýzy (výzkumné otázky, hypotézy, stanovení proměnných, ...)									
3.3 Interpretace a vyhodnocení výsledků (zhodnocení hypotéz, ...)									
3.4 Grafické zobrazení výsledků analýzy									

Závěr (reflexe výsledku práce, resumé)

Vymezení zpracovávaného materiálu (např. konkrétní titul periodika a období jeho analýzy):
Rok 2022, online web Aktuálně.cz

Postup (technika) při zpracování materiálu:

Při zpracování tématu popularizace klasické hudby vztahu k médiím budu vycházet z odborných pramenů a přiblížím čtenáři charakteristiku popularizace a její důvody. Sběr dat provedu hledáním článků jednotlivých médií za rok 2022, počty článků pojednávajících o současné klasické hudbě poté porovnam mezi dalšími kulturními tématy média – obsahová kvantitativní analýza.

Základní literatura (nejméně 5 nejdůležitějších titulů k tématu a způsobu jeho zpracování; u všech titulů je nutné uvést stručnou anotaci na 2–5 řádků):

VIČAR, Jan. *Hudební kritika a popularizace hudby*. Praha: KLP-Koniasch Latin Press, 1997. ISBN 80-85917-27-0.

(Publikace zabývající se hudební kritikou, její funkcí, postavou kritika, dále popularizací hudby, její historií v českých zemích, typy a formami popularizace. Obsahuje ukázky z reprezentativních hudebně kritických a hudebně popularizačních textů.)

BELIČOVÁ, Renáta, Martina KRUŠINSKÁ a Jaroslava ZELEIOVÁ. *Kultúra, vzdelávanie, médiá a hudba*. Bratislava: Ústav hudobnej vedy SAV, 2006, 239 s. : il., noty ; 24 cm. ISBN 80-89135-07-2.

(Kniha členů Slovenské akademie věd Ústavu hudební vědy zabývající se hudbou 20. a 21. století a vztahem ke společnosti, hudbě v masmédiích posledních dvou století, hudebním vzděláváním, popularizací a estetikou.)

JONES, Steve. *Pop music and the press*. Philadelphia: Temple University Press, 2002, xii, 270 stran ; 24 cm. ISBN 978-1-56639-966-1.

(Publikace zmiňující historii hudebních magazínů jako Rolling Stone, Vibe a dalších a jejich úspěch spolu s hudebními sloupky v nejčtenějších novinách v USA. Zaměřuje se na vznik internetu a hudební kritiky ve virtuálním prostředí.)

MACEK, Petr, ed. *Slovník české hudební kultury*. Praha: Supraphon, 1997. ISBN 80-7058-462-9.

(Kniha v podobě věcného výkladového slovníku přehledně dokumentuje zásadní pojmy, které jsou důležité pro českou hudební kulturu. Zabývá se jak hudební teorií, tak i dějinami klasické hudby v kontextu Čech a Moravy.)

DROMEY, Chris a Julia HAFERKORN. *The classical music industry*. Boca Raton, FL: Routledge, an imprint of Taylor and Francis, 2018, xvi, 270p. : ill. ISBN 9781315471075.

(Titul pojednávající o celém průmyslu klasické hudby včetně s tím spojenými přidruženými oblastmi, jako je marketing, práce s médií, politika, vzdělávání nebo autorské právo. Kniha pohlíží na tento průmysl jak z pozice akademika, tak i hudebníka nebo ostatních pracovníků.)

SCHULZ, Winfried, SCHERER, Helmut, HAGEN, Lutz, REIFOVÁ, Irena a KONČELÍK, Jakub. *Analýza obsahu mediálních sdělení, druhé přepracované vydání*, Praha: Karolinum, 2004. ISBN: 80-246-08a7-8.

(Publikace zabývající se výzkumem médií, která popisuje problematiku vztahu médií a veřejné sféry. Zároveň představuje výsledky projektu, který se zabýval tzv. vánoční krizí v České televizi v letech 2000 a 2001.)

Diplomové práce k tématu (seznam bakalářských, magisterských a doktorských prací, které byly k tématu obhájeny na UK, případně dalších oborově blízkých fakultách či vysokých školách za posledních pět let):

GADHOF, Eva. *Současné platformy české online hudební kritiky* [online]. Brno, 2020 [cit. 2022-09-02]. Dostupné z: <https://is.muni.cz/th/al8a8/>. Bakalářská práce. Masarykova univerzita, Filozofická fakulta. Vedoucí práce Martin FLAŠAR.

Datum / Podpis studenta/ky

14. 9. 2022

TUTO ČÁST VYPLŇUJE PEDAGOG/PEDAGOŽKA:

Doporučení k tématu, struktuře a technice zpracování materiálu:

Případné doporučení dalších titulů literatury předepsané ke zpracování tématu:

Potvrzuji, že výše uvedené teze jsem s jejich autorem/kou konzultoval(a) a že téma odpovídá mému oborovému zaměření a oblasti odborné práce, kterou na FSV UK vykonávám.

Souhlasím s tím, že budu vedoucí(m) této práce.

PAVEL TUREK

Příjmení a jméno pedagožky/pedagoga

Datum / Podpis pedagožky/pedagoga

TEZE JE NUTNO ODEVZDAT VYTIŠTĚNÉ, PODEPSANÉ A VE DVOU VYHOTOVENÍCH DO TERMÍNU UVEDENÉHO VE VYHLÁŠCE ŘEDITELE INSTITUTU, A TO PROSTŘEDNICTVÍM PODATELNY FSV UK. PŘIJATÉ TEZE JE NUTNÉ SI VYZVEDNOUT V SEKRETARIÁTU PŘÍSLUŠNÉ KATEDRY A NECHAT VEVÁZAT DO VÝTISKU DIPLOMOVÉ PRÁCE.

TEZE NA IKSŽ SCHVALUJE GARANT PŘÍSLUŠNÉHO STUDIJNÍHO PROGRAMU.